

KIS HATÁR

... KEZÉBE VETT EGY ALMÁT. (Lásd a 144. lapon.)

XXXI. kötet, 9. szám.

Ára negyedévre 1 frt 40 kr.
Megjelen hetenkint egyszer, 16 oldalon.

1886. augusztus 29-én.

A TITKOS BÜNÖS.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

NDOR megrettenve nézett hugára, — csak most vette észre, hogy nagy fölindulásában elárulta a titkot, melyet barátja rá bízott, melynek hű megőrzését szentül fogadta! Viola szinte elképedt, mikor látta, hogy bátyja hirtelen mily kétségbeesetté lett, mint veri öklével a homlokát s kiáltja saját magára nagy haraggal:

— Oh én hitvány, haszontalan ficzkó! Mit tettem! Hát elvesztettem az eszemet? Oh!

— Mi baj, kedves Andor? Mi bánt egyszerre? kérde Viola gyöngéden.

— Mi bánt? Az, hogy elárultam barátomat... hitvány fecsegő lettem, megszegtem fogadásomat! Ő pedig anyyira bízott bennem!

És Andor, teljesen elkeseredve önmaga ellen, a tornác egyik padjára vetette magát, eltakarta arcát és bizonybizony talán sirt is hibája fölött. A jó Viola meg még inkább elbusult e miatt. Most már értette, hogy Andornak nem kellett volna erről beszélni, hogy titoktartást ígért barátjának s megszegte szavát; Andor pedig nagyon sokat tartott szavára, becsületére; nem tudta elviselni, hogy őt bárki is árulkodónak tartsa. Hát még legjobb barátja! Viola tehát tökéletesen értette, hogy testvére most anyyira elégedetlen saját magával.

— Ne busulj, ne busulj, kedves Andor, ne vádold magadat no... kedves jó Andorkám... ne sirj no... hiszen nem

te vagy a hibás... én fecsegtem annyit, hogy végre belekeveredtl a beszédbe és megfeledkedtl az ígéretedről... csak én vagyok a hibás.

És szeretettel megölelte, megsimogatta testvérét. Andor kissé megröstellte, hogy huga őt olyan gyöngének, pityergősnek lássa, ez nem illik olyan nagy fiuhoz. Igyekezett tehát uralkodni magán, de azért mégis kedvetlenül, sóhajtvá mondá:

— Nem, kedves Violácskám, nem te vagy a hibás... hiszen te nem ígértél senkinek semmit, de én szavamat adtam Arturnak, hogy nem árulom el senki előtt... és megszegtem a szavamat, megcsaltam szegény barátomat!

— Igen, de én faggattalak, én zavartalak bele a beszédbe... oh, bocsásd meg, nem gondoltam, hogy olyan komoly dolog és hogy olyan szigorú titoktartást ígértél. Ne haragudjál rám, kedves Andorkám.

— Nem is haragszom... dehogya haragszom! Tudom én, hogy csak magam vagyok a hibás. Nem is tudom, hogy lépjek majd Artur elé! Ő olyan derék, nemes fiu! Csak azért mondta el nekem a titkot, mert látta, hogy félig-meddig talán gyanu eshetnék reá, hogy ő dugta el a Dani bácsi pénzét. És mikor utra keltünk ide hozánk, így szólt: »Én nem mehetek a házatokba úgy, hogy te valami rosztat gondolhass felőlem és ha titokban is, de azt tartsd rólam, hogy nem vagyok méltó a te derék szüleid, kedves testvéreid közt élni. De én nem vagyok bünös, elmondok neked mindent.« És aztán elmondta. Azóta sokszor tanakodtunk ketten erről a szerencsétlen dologról s én tanácsoltam neki, hogy beszéljen apácskával. De azt felelte,

hogy hiába tenné, apácska sem tudna segíteni. Ha megvallja, hogy ő vitte ki a szobából a szelenczét, követelni fogják, hogy adja elő, de ezt nem tudja megtenni, mert tőle elcsente valaki s nem tudjuk, kicsoda. Az igazi gonosztevő nem jelentkezik s ha Artur megvallja, hogy volt nála a szelencze, őt itélik el, mint tolvajt, szerencsétlenné lesz egész életére!

— Oh, ez borzasztó volna! szólta Viola elsörnyedve.

— Igen, és ezért azt határoztuk, hogy egyelőre titokban tartjuk, senkinek sem szólunk, míg valami módját nem látjuk, hogy az igazi bűnöst megtaláljuk. És én mégis elárultam a titkot.

— Ezen nincs miért busulnotok. Én nem fogok szólani senkinek, ámbár legjobbnak találnám, ha megmondanók kedves szüleinknek...

Andor hevesen közbeszólt:

— De ha ő nem akarja! Én is mondtam ezt, de Artur attól fél, hogy szüleink nem hinnének neki, s őt mint tolvajt tekintenek itt a házban. Nem szabad ellenére tenni, mert ha valamit ránk biznak, azzal nem cselekedhetünk a magunk tetszése szerint, hanem úgy, a mint ránk bízták. Elég szégyen, hogy előtted elárultam... Artur észre fogja venni, hogy mindent tudsz... méltán meg fog vetni engemet, mint haszontalan árulót.

— Oh dehogy! Meglásd, nem fogja oly nagyon rossz néven veenni. Ha elmondod, hogy én nem fogom kifecsegni és hogy én ép úgy hiszek neki, mint te, akkor nem lesz oka haragudni. És ha azt is elmondod, hogy éppen mert nagyon szeretjük őt, azért beszélgettünk róla s beszéd-

közben akaratlanul mondtál el nekem mindent, akkor ő azt meg fogja érteni és épen-séggel nem fog rólad rosztat gondolni.

Andornak megtetszett ez a gondolat s maga is hinni kezdte, hogy így rendbe hozhatja a dolgot.

— Menj most mindjárt hozzá, biztatá Viola; mondj el neki őszintén mindent. Meglásd, igazam lesz.

Andor fölállt és indult, de aztán mégsem ment.

— Nem, most nem háborgatom... eddig már talán elaludt, nem költöm fel. De holnap reggel megmondom neki. Igazad van, ez lesz a leghelyesebb. Okos leány vagy, akár diák is lehetnél.

Ez volt a legnagyobb dicséret, amit Andor mondani szokott, mert diák voltára rendkívül büszke volt. Viola akaratlanul is nevetett, aztán derültebben mondá:

— Jó lesz reggel is. És aztán megint a régiben leszünk.

— Azt már nem tudom. Remélem, Artur csakugyan meg fogja érteni, hogy nem akartam elárulni és hogy benned bizhatik; nem fogod kifecsegni. De mégis nagyon bántani fogja, hogy te is tudsz a dologról.

— De hátha ennek még valami haszna lesz? Ki tudja? Hátha majd én is segíthetek valamikép szegény Artur baján?

Már erre föltámadt Andorban a diák büszkesége. Hogy egy ilyen csacsogó kis leány segítsen komoly diákok baján! Vakmerő gondolat!

— Oh te csacska, de sok bohóságot tudsz összefecsegni! mondá nevetve. Már

ugyan, hogy segíthetnél te! Hogy deríthetnéd fel a titkot, mely ott a mi intézetünkben történt? Leánybeszéd!

Andor olyan hangon mondta azt, hogy »a mi intézetünkben«, hogy Viola kissé megszégyenülten hallgatott el, mert arra csakugyan nem tudott felelni, hogy miképen tudna ő segíteni. De néhány pillanat múlva újra csak megszólalt:

— Jól van, jól! Ti fiuk nagyon különbeknek tartjátok magatokat, pedig

ugy-e, most is milyen nagy bajba jutottatok? Nem mondom, hogy épen én foglak kiségetni, de ha a Gondviselés akarja, az is megtörténhetik. Leányok is vittek már véghez jeles dolgokat.

— Legjelesebb lesz most, ha ügyelsz a nyelvecskédre és ki nem fecseged, amit megtudtál.

Viola nagyot sóhajtott, mert tudta, hogy ez nehéz földadat. Amit ő tudott, hallott, mindent el szokott mondani a

VITÉZ KÁROLYKA. (Lásd a 143. lapon)

mamának, most pedig titkot kell rejtgetnie. Szinte úgy érezte, mintha ő is részese volna már a titkos bűnnek. És épen ekkor kijött a mama.

— Kedveseim, min tanakodtok itt oly sokáig? Későre jár az idő, feküdjetek le.

Kissé zavartan ugrottak föl mind a ketten, úgy érezve, mintha valami csinyt követtek volna el, mert nem mondták el a mamának, miről folyt a nagy tanakodá-

suk. De a mama nem is kérdezgette tovább; tudta, hogy jó testvérek, szeretnek elcsevegni, nem avatkozott bele. Viola pedig vigasztalta magát, hogy majd megjön az ideje, a mikor elmondhat a mamának mindent és a mama talán helyeselni fogja, hogy ha már titok volt rá bízva, nem árulta el.

Szobáikba vonultak tehát és lenyugodtak. Másnap reggel Andor már alig várta, hogy tisztába hozhassa lelkiisme-

retét,
gyot
már
biekk
szólh
desek
de m
beteg

észe
nyug
sétál

ne f
járja
jobb

retét, elmondhassa Arturnak, milyen nagyot vétett ellene. De mikor fölkel, Artur már rég fenn volt s az ebédlőben a többiekkel várta a reggelit, Andor tehát nem szólhatott. A reggelinél Artur még csöndesebb, halványabb volt, mint rendesen; de mikor Kardos ur kérdezte, hogy talán beteg? erőltetett mosolyal felelé:

— Oh dehogy, kedves bácsi... már nincs semmi bajom.

Andor és Viola jól tudták, mit gondoljanak szegény Artur e szavairól. Persze, nem volt neki testi baja, de annál nagyobb betegség gyötörte a lelkét. És ő nem gyanítá, hogy most már Viola is az ő dolgával foglalkozik, azt sem igen vette

NERO KISSASSZONY. (Lásd a 135. lapon.)

észre, hogy Andor nagyon izeg-mozog, nyugtalanodik s rendkívül sürgeti, hogy sétáljanak ki már a mezőre.

— Az jó lesz, szólt Kardos ur. De ne futkossatok megint nagyon sokat, ne járjatok a forró napon. Arturnak kissé jobban kell ügyelni magára.

Mikor kint voltak a szabadban, An-

dor mindjárt hozzá akart fogni a bűnbánó vallomáshoz, csak nem tudta, mikép kezdje. Mert Artur még a szokottnál is szomorubb volt. Most már aztán hogy busítsa el még inkább!

— Hallod-e, Artur, ne csinálj már olyan szomorú arcot, mintha legalább is három fogadat huznák ki egyszerre.

— Kihuzatnám bizony hat fogamat is, csak ebből a szerencsétlen bajból ki-menekülhetnék vele.

— No, én is kihuzatnám a legjobb két fogamat, ha nem kellene most elmondanom valamit. . .

Artur ijedten nézett rá.

— Talán megint valami rossz hír jött? Talán irt atyádnak az igazgató és már gyanakszanak reám?

— Dehogy irt! Abban ugyan nem volna semmi veszedelem, ha irt volna is, mikor nem tud semmit.

Arturmegkönnyebbülten lélekzett föl.

— No, akkor hát micsoda nagy mondani valód van?

— Könnyű azt kérdezni. . . de nem olyan könnyű megmondani. Tudod mit? Ide állok. . . így ni. . . és most üss jól nyakon, a mennyire csak bírsz, aztán bocsáss meg előre.

— Mindig tréfálsz, Andor, szolt Artur kissé elmosolyodva. Már ugyan mért ütnélek nyakon és mit bocsátanék meg?

— Megérdemlem az ütést is, a bocsánatot is. Nagyt vétettem ellened, tehát megérdemelem az ütleget; de nem tettem szándékosan, tehát illik, hogy azután meg is bocsáss.

— De hát ugyan miről beszélsz?

— Miről? Arról, hogy kár volt bennem biznod, mert én egy haszontalan fecsegő ficzkó lettem, a ki elárultam a titkot.

Artur megrettenve bámult rá.

— Elárultad. . . Elmondtad szüleidnek. . . És ők most azt hiszik, hogy tolvajt fogadtak mint vendéget a házukba!

Oh Andor!

— No, nem úgy van. . . senki sem tart téged tolvajnak. . . aztán nem is szüeim előtt fecsegtem ki, csak Viola tudta meg.

Ez kissé változtatott a dolgon, de Artur nem tudta hamarjában, jobb-e így vagy rosszabb. Mert az öregekkel végre is beszélhet komolyan, azok nem ítélnék könnyelműen. . . de az a fiatal leányka bizonyosan hamar elhiszi a legrosszabbat is. Eddig játszótársak voltak, most hogy merjen vele csak szóba is állani? Szegény-pir futotta el a szegény fiu arczát, a mint eszébe jutott, hogy Viola most már mint tolvajt fogja őt tekinteni. Nagyt sohajtott és köny tolt a szemébe. Andor pedig rettentően rosszul érezte magát, mikor barátjának e nagy elbusulását látta.

— Mondom, Artur, ne légy már olyan bus, hanem itt állok ni. . . üss jól nyakon, vagy hátba, vagy vágj a földhöz. . .

— Mire való volna az? szolt Artur csöndesen. Az nem segít, ha már csak-ugyan elbeszélted. Oh, miért tetted!

— Tudom is én! Azt hiszed, akarral tettem? Eszem ágában sem volt, de egyszerre csak kifecsegtem az egészet. Tulajdonképen az az én nyughatatlan hugom az oka mindennek, de ő sem rossz akaratból. Mert lásd, Violácska nagyon kedves jó leányka, téged is nagyon megszeretett és észrevette, hogy valami titkos szomorúságod van. Mindig faggatott, mondjam el, talán segíthetne a bajon. Én persze nem szoltam, de mikor tegnap annak az ujságbeli történetnek a hallatára

hirtelen rosszul lettél, Viola egyszerre kitalált mindent... mert olyan éles esze van ennek a gonosz kis leánynak, hogy beválnék akár diáknak is közénk. Mondogatni kezdé, hogy alkalmasint olyanforma dolog történt veled is... hogy attól rettentél meg oly nagyon, mert hallottad, hogy börtönre ítélték a tolvajt. Én persze fölpattantam és csupa heveskedésből kifecsegetem, hogy te nem vagy tolvaj, hogy csak tréfából vitted el a szelenczét s ez aztán rejtélyes módon eltűnt tőled... így aztán Viola megtudott mindent. No lásd, nem rossz szándékból történt, hogy elárultalak...

(Folytatása következik.)

NERO KISASZONY.

(Képpel a 133. lapon.)

ÖREG Nero, csöndesen!
*Ne próbálg moczanni sem!
 Nagy dicsőség vár rád,
 Soha meg sem álmodád,
 Tudod mi az, hü kutya?
 Hát szép kisasszony-ruha!
 Én rád adom kalapom,
 Hogy sétálhass a napon;
 Biri ad rád köpenykét,
 Az a hidegtől megvéd,
 Játsszótársunk vagy mindig,
 Azért bizony úgy illik,
 Hogy egyforma légy velünk,
 A fik ruhát viselünk.
 Így ni! — most már készen vagy,
 Hanem — szégyenben ne hagyj:
 Le ne rázzad,
 Szép ruhádat!
 Legyen gondod tartásodra,
 Modorodra, járásodra,
 Mert most már — ezt ne feledd! —
 Nero kisasszony neved.*

FÁNKA KEDVENCZE.

— Beszélyke. —

FÁNKA! Még nem kelsz föl?
 — Igenis, kedves mama!
 Ez az »igenis« azonban rettentően álmosan hangzott s a kis leány ugyancsak dörzsölgette pislogó kis szemecskéit, míg végre annyira kiűzte belőlök az álmot, hogy igazán tudta, mit beszél.
 — Már nagyon későn van, kedves mama? Föl kell már kelni?
 — Nem épen, még nincs későn. De ha tudnád, mi van ott a tornáczon a sarokban, bizonyosan fölkelnél.
 — Mi van ott?
 — Nézd meg, szólt a mama és mosolyogva ment ki.

Már erre tökéletesen elmúlt Fánika álmosága. Mi lehet az, amivel a mama biztatja? Valami kedves és érdekes, mert mosolygott hozzá. De micsoda? Hiába törte a fejét, ki nem találhatta. Nincs más hátra, mint fölkelni és szaporán felöltözni. Ezt meg is tette és már rég nem készült el oly gyorsan az öltözködéssel. Azután sietett a tornácra, hogy lássa azt a meglepetést.

Volt is nagy öröme, a mint odaért a sarokba. Az öreg czicza volt ott és mellette négy gyönyörű piczike kis czicza, egy fekete, egy szürke, egy tarka, meg egy hófehérke.

— Jaj de szépek! Jaj de kedves piczi jószágok!

S letérdelt hozzájuk, hogy közelebről gyönyörködjék bennök. A mama is odajött.

(Folytatása a 138. lapon.)

Estik. (Lásd a 140. lapon.)

(Folytatás a 135. laphoz.)

— Válassz magadnak egyet, az lesz a te cziczád.

Ez nem volt könnyű feladat, mert Fánika valamennyit nagyon szépnek talált. Sokáig válogatott és végre persze a hófehérkét választotta.

— Ez mégis a legszebb... ez lesz az enyém.

— Jól van. Keress egy szép kis szalagot, kösd a nyakára s aztán viseld gondját.

Fánika szép kék szalagot kötött a kis czicza nyakára s szeretett volna aztán mindig vele játszani! — de az öreg czicza most még nagyon féltette kicsinyét, nem engedte, hogy Fánika sokáig tartsa kézben.

Mikor Fánika délután újra megjelent a czicza-tanyánál, nagy meglepetésére csak a fehérét találta ott a kicsinyek közül, a többi három eltűnt. Hiába tudakozódott Fánika, hová lettek? nem kapott kielégítő felvilágosítást és csak azon csodálkozott, hogy míg ő anyyra busul a három kis czicza eltűnésén, mások egy csöppet sem törődnek vele; még maga az öreg czicza sem igen látszott busulni s vigan játszott a megmaradt egy kicsikéjével. Mivel a titok megfejtetlen maradt és nem is gondolt vele senki, utoljára Fánika is belenyugodott és csak a maga kis kedvencz cziczájával gondolt. De erre aztán büszke is volt, mert messze földön nem akadt párja a hófehér kis cziczának.

Az öreg czicza, — már akár szép volt ez tőle, akár nem, de úgy volt, — néhány nap mulva már keveset törődött kicsinyével, talán mert látta, hogy van, a

ki gondot visel reá. Fánika nem is bánta, mert így a kis czicza most már egészen az ő kincse lett. Ő etette pompás tejeeskével s olyan gömbölyüre hizlalta, hogy csak úgy gurulni látszott. Aztán együtt játszottak és Bibi — ezt a nevet kapta a kis czicza — tökéletesen megérdemelte ur-nője szeretetét, mert a jókedvből, játékból soha ki nem fogyott. A bábu és a többi játékszerek méltán busultak volna, ha tudtak volna, mert Fánika majdnem egészen megfélekedezett róluk.

Nem messze Fánikáéktól lakott egy beteg fiúcska, Danika, kit Fánika gyakran látogatott meg. A beteg fiúnak nem voltak testvérei, a pajtások pedig rég cserben hagyták, mert nem tudott velök játszani, szaladgálni. Sápadtan, nagy fájdalmakat szenvedve feküdt folyvást az ágyban, szomorkodva és unatkozva. Fánika is, a mikor meglátogatta, nem igen tudta, mit csináljon, mert játszani a szegény beteggel nem igen lehetett; de azért mégis csak eljárógatott hozzá és csevegett vele, ami a beteget mindig fölvidította.

Egészen másképp fordult ez most a Bibi segítségével. Fánika természetesen elvitte kedvenczét Danikához s most már a kis cziczával pompásan elmulattatta a beteget. Danika rendkívül megszerette a bohókás kis állatot, alig győzte várni, hogy Fánika újra meg újra elhozza.

Vége-hossza nem volt a mulatságos tréfáknak, melyeket Bibi a maga és a gyermekek szórakoztatására elkövetett. Ott ugrált Danika ágyán, hempergett a takarón, fogdosta a gombolyagot, bebujt a párnák és takarók alá; mikor pedig melegezte a játékot, oda feküdt Danika

mellé és
bolással
jól érzi m

— I
szólt gyö

—

Nem is a
büét ser

sem.

—

volna! D

Mikor ve

szinte ne

lábaimba

—

a jószívü

A r

szavát. E

át ne sé

maradt

ilyenkor

abból a

volna va

Eg

ismét ut

állította

—
lán Dar
—
gény D
nek sem
—
mondta,
kor nem
—
daná, n
A mig
szabad

mellé és összegömbölyödve, nagy dorombolással tudatta, hogy ő most ott nagyon jól érzi magát.

— Milyen kedves ez a kis cziczuska! szólt gyönyörködve a kis beteg.

— Ugy-e? mondá Fánika büszkén. Nem is adnám oda a leggyönyörűbb bábuért sem... nem én az egész világerő sem.

— Én sem adnám, ha az enyém volna! De ugy-e, elhazod ezután is sokszor? Mikor vele játszunk, mindig jobban vagyok, szinte nem is érzem a nagy fájdalmat a lábaimban.

— Oh, elhozom én mindennap, felelé a jószívű leányka.

A mennyire lehetett, be is váltotta szavát. Ritka nap volt, hogy ölében Bibivel át ne sétált volna a kis beteghez s ott ne maradt volna egy-két óra hosszáig. És ilyenkor olyan vidám nevetés hangzott abból a szobából, hogy aligha mondta volna valaki, hogy ott beteg fekszik.

Egy napon azonban, mikor Fánika ismét utra készült Bibivel, a mama megállította.

— Hová készülsz, kis leányom? Talán Danikához?

— Oda, kedves mama.

— De oda most nem mehetsz. Szegény Danika nagyon rosszul van, senki-nek sem szabad hozzá menni.

— Oh de én meg Bibi mehetünk... mondta, hogy mikor mi ott vagyunk, akkor nem beteg.

— Csak-hogy most már nem mondaná, nagyon rosszra fordult az állapota. A míg az orvos meg nem engedi, nem szabad hozzá menned. Majd én megláto-

gatom a mamáját és megmondom, mikor mehetsz újra.

A jó kis leányka nagyon elszomorkodott, hogy nem járhat a beteg vigasztalására. Minden reggel kérdezte: szabad-e már, de mindig csak azt kapta feleletül, hogy nem szabad. Látta, hogy mamája gyakran látogat el Danikáékhoz s onnan mindig igen komoly képpel tér haza. Egy este pedig, a mint ismét haza tért s Fánika kérdezte, hogy még mindig rosszul van-e szegény Danika, a mama így szólt:

— Rosszul bizony, kedvesem, nagyon rosszul. Egyhamar nem is fogod láthatni, de azért mégis jót tehetnél vele.

— Mit, kedves mama?

— A szegény beteget elviszik a fővárosba, ott híres orvosok fogják megpróbálni, hogy segítsenek rajta. Alkalmasint fájdalmas, veszedelmes gyógyítási módot kell megkísérteni, vágni fogják a lábát.

— Jaj! Az borzasztó! szólt Fánika elsápadva.

— Igen, de talán segíteni fog. Hanem Danika semmikép sem akar menni, folyton sir, hogy ha elviszik, nem láthatja többé a te kedves cziczádat, pedig annyira szereti, hogy csak akkor érzi jól magát, ha a kis Bibivel játszik. A betegeknek sokszor van ilyen szeszélyök... ő tehát csak akkor nyugodnék meg, ha neki adnád Bibit, hogy magával vihesse.

— Oh az nem lehet, az nem lehet! kiáltá Fánika ijedten. Én nem adhatom oda az én kedves cziczuskámat.

— Ha nem akarod, nem foglak kényszeríteni, szólt a mama szeliden. Én csak azt ígértem Danikának, hogy elmondom neked az ő kívánságát. Ha segíteni ohaj-

tasz egy szegény beteg szenvedésén, oda adod; de ha nem akarsz, nem foglak rá kényszeríteni. Gondold meg jól. Holnap délelőtt viszik Danikát, reggel oda kell adni Bibit, ha akarod.

Fánika még soha sem volt ilyen nehéz helyzetben. Kűzködött magával, nem tudta mit tegyen:

— Akármit... akármit kívánjon, csak Bibit ne! Azt nem adhatom!

De a mig ezt ismételte magának, gondolatban maga előtt látta a szegény Danikát, a mint az orvosok mindenféle fájdalmas dolgokat visznek rajta véghez. Fánikának csak egyszer volt effélével dolga, mikor egy fogát huzták ki; már az is mily borzasztó volt! És Danikának a lábait fogják vagdalni! S nagy fájdalmi közt még csak Bibi sem lesz ott, hogy vigasztalja.

Este lefekvéskor sokáig forgatta ezt a fejében, de még reggel is, mikor fölébredt. Hanem ekkor már elszánta magát s kiugorva ágyából, a mamához sietett. Könyezett, hangja reszketett, de azért elszántan mondá:

— Kedves mama... küld el Bibit a szegény Danikának... hadd legyen nála.

A mama megölelte.

— Ezt vártam az én jó kis leányomtól.

És a hófehér kis cziczát elküldték Danikának, ki magával vitte a fővárosba.

Fánika sokat sirt kedvence után, de lassan-lassan megvigasztalódott. Danikáról sokáig nem hallott semmit és így Bibiről sem.

Több hó multával látogató érkezett s Fánika alig ismert rá, alig akarta el-

hiinni, amit lát. Mert Danika jött mamájával, Danika, még pedig ép egészségben, vidáman, ölében pedig Bibit hozta, melyből annyi idő óta szép nagy macska lett. S Danika hálásan mondá:

— Visszaadom kedvencedet. Neki, azaz neked, ki átengeded, köszönöm meggyógyulásumat, mert vele játszogatva elviseltem minden fájdalmat.

Fánika könyezett örömeiben s boldog volt, hogy meghozta az áldozatot.

ESIK!

(Képpel a 136 — 137. lapokon)

ILKA néni, Ilka néni!

Ah, hol késhetik?

Talán bizony el se jön ma,

Mert eső esik!

Pedig ígérte hogy eljön

És mesél nekünk,

Ily unalmas esős napon

Ez vón' örömünk!"

Három gyermek a szobában

Panaszolja ezt,

Mig a felhő egyre sűrűbb,

Bő záport ereszt.

S Ilka néni? A jó néni,

Záportól se fél,

Kifeszíti esernyőjét

S bátran utra kél.

»Egy kis eső nem a világ,

Hisz csak víz esik —

Majd megszáradsz a ruhám, mig

Mesélek nekik!«

bekerít
néha-né
hogy a
Ez az
még f
nem ér
jes na
pedig n
is hata
ás. Ott
mellett
lója, ki
vára ké
engede
dik; p
eszébe
czosko
zony
elbánn
De
fánt,
óriási
épen o
hazájá
nagyo
okos é
nehéz
haszn
minör
képes
sziget
vidék

AZ ELEFÁNTRÓL.

— Természetrizai csevegés. —

(Képpel.)

ki közületek járt Budapesten az állatkertben, bizonyosan megnézte ott az elefántot is, mely bekerített helyecskéjén békésen álldogál, néha-néha pedig a kerítéshez jön és várja, hogy a nézőktől kap-e valami csemegét. Ez az elefánt még fiatal és nem érte el teljes nagyságát, pedig már most is hatalmas óriás. Ott üldögél mellette az ápolója, kinek szavára készséggel engedelmeskedik; pedig ha eszébe jutna dacoskodni, bizony könnyen elbánná vele.

De az elefánt, a milyen óriási erejű,

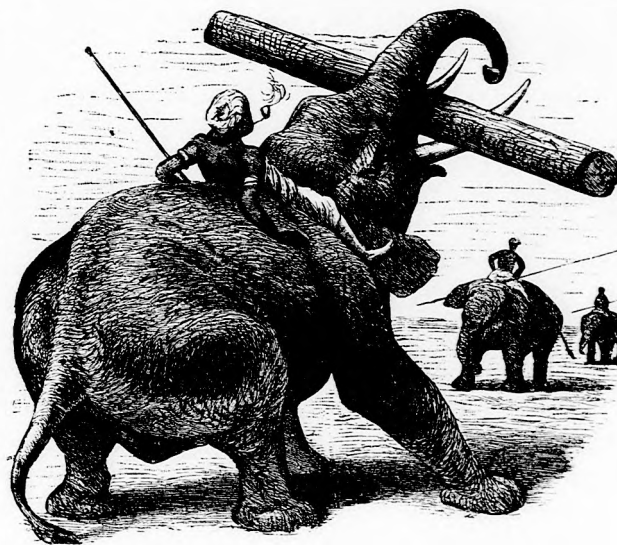
épen olyan szelid és okos állat és otthon a hazájában, különösen Kelet-Indiában, nagyon hasznos is. A mi szép lovaink is okos és hasznos állatok, de az elefánt a nehéz terhek hurezolásában még sokkal hasznosabb és olyan szolgálatokat tesz, minőre semmiféle más állat sem volna képes. Keletindiában, Burmámban, Ceylon szigetén (keressétek meg a térképen) sok vidéken nincsenek olyan jó utak, hogy

nagy terhes szekerek járhatnának; de az elefánt egymaga elbir roppant terheket és kényelmesen átgázol vele árkon-bokron keresztül.

Különösen érdekes az elefánt munkája, mikor építkezésekhez nagy fagerendákat hordoz. Töméredek ember kellene hozzá, hogy a husz-harmincz mázsás óriási fatörzseket messzire elvigyék; de az elefánt ezt könnyen elvégzi, még csak

segítség sem kell neki. Vezetőjének nincs vele semmi fáradsága, pipázgatva kényelmesen ül az elefánt hátán s a fatörzsekhez érve, csak megmutatja az elefántnak melyiket kell elvinni. Az elefánt alája feszíti agyaraikat és orrmánya segélyével fölhengeríti a fatörzset, ma-

gasra emeli és viszi, a hova vezetője parancsolja. Olyan pontosan végzi a dolgát, hogy órákon át jóformán szólni sem kell hozzá; a fölvett fát szaporán viszi a kijelölt helyre, ott leteszi, aztán megfordul és megy vissza oda, a honnan a fát hordja, ott ujjabb törzset emel föl és viszi. Ott, a hol a fát lerakják, az elefánt magarakja szépen rendben egymásra a törzseket, a milyen magasra csak eléri. A leg-

FAHORDÓ ELEFÁNT.

pontosabb munkás emberek sem végeznék jobban.

Roppant ereje miatt persze az elefánt veszedelmes mint ellenség, de ilyennek jóformán csak vad állapotban mondhatni. Még vadon is inkább elkerüli ellenségét, fut a vadászok elől; de ha felbőszül, akkor aztán hamar megesik a veszedelem. A vigyázatlan vadász csak nagy bajjal menekülhet, mert bármilyen nehézkesnek látszik az elefánt, mégis igen gyorsan tud futni, keresztül gázol bozóton, vizen s alig lehet előle másképp menekülni, mint fára való kapaszkodás által. De a fának magasnak és vastagnak kell ám lenni, mert a felbőszült elefánt minden erejét megfeszíti, hogy kidöntse a fát, melyen ellenségeit látja. Az pedig ugyancsak erős fa legyen, mely a hatalmas állatnak ellen bír állani.

Ha már egyszer megszelidült, nagyon ritkán használja fel roppant erejét boszúállásra. Haragszik, neheztel, de csak ritkán lázad fel s erről sok érdekes példa tanuskodik. Egy nagy elefántot betanítottak volt, hogy egy szindarabban szerepeljen. Gazdája járt vele egyik városból a másikba s az elefánt mindig pontosan eljátszotta szerepét. Egyik városban azonban, mikor ki akarták vezetni a szinpadra, alighogy egyik lábát rátette a deszkapadlóra, már megállt és semmi áron sem akart előre menni. Vezetője eleinte csak szóval biztatta, de hiába; aztán hegyes végű vasvesszővel verte, szurta, de ez sem használta. Az elefánt haragosan dörmögött, agyon is taposhatta volna kinzóját, de ezt nem tette, csak makacsul mozdulatlan maradt. A zajra oda sietett

a színigazgató és megsajnálva a kinzott állatot, meghagyta a vezetőnek, ne bántsa tovább. Mikor pedig a vezető nem engedelmeskedett, az igazgató nyakon fogta és odább lóditotta.

— Kell valami okának lenni, hogy nem akar a szinpadra kilépni, mondá.

Kutatták az okot s valakinek eszébe jutott, hogy a szinpad talán nem elég erős. És csakugyan úgy volt, a deszkázat alatt üresség volt, a deszkákat nem támasztották külön alá s a gyöngé padló beszakadt volna az óriás állat sulya alatt. Az elefánt, a mint rátette a lábát, kétségkívül érezte, hogy ott ő nem járkalhat.

A mint erről meggyőződtek, persze mindjárt nagyon dicsérték az elefánt okosságát, mert nagy bajt háritott el. A vezetője is ki akarta engesztelni és mindenféle csemegét nyújtott neki, de az elefánt nem fogadta el. Neheztelt, sértve érezte magát. És ez világosan kitűnt abból, hogy mikor az igazgató nyújtotta neki a csemegét, akkor elfogadta. Mert emlékezett, hogy ez akadályozta meg további kinztatását.

Ismeretes, hogy a hinduk rábizzák az elefántra kis gyermekeik őrzését is és az elefánt ezt oly gondosan végzi, mint akármelyik dada. Hatalmas orrmányával gyöngéden fogja meg a kis gyermeket, ha ez el akar mászni; szépen visszaülteti a helyre, hová az anya tette. Hogy pedig másvalaki bántani merné a rábizott kicsinyeket, arról szó sem lehet; az óriási elefánt-dada menten agyontaposná a vakmerőt. Figyelmeségének érdekes bizonyossága az is, hogy a legsűrűbb tömegben is úgy tud járni, hogy soha el nem gázol embert.

Még h
rüli va
nagyob

M
szeret
ret fák
pedig
lálja, k
sugar
ormmá
egésze

A
nagyo
vele é
a pusz
kedik,
ban p
tartjá
nagy
találn

S
sem s
nos ál

H
k
igaz h
nem c
gama
hogy
is ma
nagy
parip
fából.
igy e
tüzes

gedv
papir
magá

Még ha utjában fekszik is, óvatosan elkerüli vagy keresztül lép rajta és erről legnagyobb sietségében sem feledkezik meg.

Munkája végeztével az elefánt is szeret pihenni, legelészni. Különösen szeret fák közt, árnyékos helyen hűsölni; ha pedig nincs fa közel, akkor is módját találja, hogy megvédje magát a forró napsugár ellen: tömegesen tépi a fűvet és orrmányával fölhányja a hátára, úgy, hogy egészen betakarja.

A keletindiai ember meg is becsüli nagyon a derék, okos állatot, jól bánik vele és annyira betanítja, hogy az elefánt a pusztaszót is megérti és engedelmeskedik, mint a legtanultabb kutya. Sziamban pedig az elefánt egy fajtáját szentnek tartják, az ugynevezett fehér elefántot s nagy az öröm országszerte, ha ilyet találnak.

Szentnek biz' az persze egy csöppet sem szent, de az igaz, hogy az ilyen hasznos állat megérdemli, hogy megbecsüljék.

VITÉZ KÁROLYKA.

(Képpel a 132. lapon.)

HÁBA nevettek; az ő! — vitéz Károlyka. Van gyönyörűséges kis kardja, az igaz hogy csak fából, de annál jobb. Így nem okozhat nagy bajt legelőször is magamagának. Mert biz az megeshetnék, hogy ha éles aczélkardja volna, legelőször is magát találná valamiképen megsebezni nagy vagdalkozó kedvében. Aztán van paripája is, az igaz, hogy szintén csak fából, de ez is így van nagyon jól, mert így el nem ragadja és le nem dobja a tüzes paripa.

Károlyka meg is van teljesen elégedve kardjával és paripájával, de még a papiros csáköval is, melyet maga készített magának.

— Majd ha nagy leszek, lesz igazi lovam és kardom, meg csákóm! Akkor igazi huszár leszek.

Meg is hiszem én, hogy igazi magyar huszár lesz. Láttam a minap, hogy ha kardja most még csak fából van is, de a vitézsége már igazi.

Kényesen lovagolt az udvaron és hatalmasan verte az ellenséget. A kerítés tövében vakmerő kórok ágaskodtak hosszú glédában, de Károlyka vitézül levágta valamennyit. Épen elkészült a nehéz viadallal, mikor kétségbeesett segélykiáltás hallatszott.

A piczike Miczike ült ott egy fa alatt és egy darab fehér czipót rágicsált jóízűen. Hát egy pár gonosz kácsér oda settenkedik és kedvet kap a jó falatra. A kicsike megrémül és nem tudja mit csináljon a veszedelmes támadókkal szemben... mindjárt kiránczizgálják kezéből a jó czipót.

Látta ezt Károlyka. Egy pillanatra megállt, de épen csak egy pillanatra. Neki, mint vitéz huszárnak, meg kellene védeni hugocskáját. Igen, de azok az éhes kacsák nem olyan mozdulatlan ellenségek, mint a sövény alján a kórok... hátha neki röpködnek, arczába, lábába csipnek? Károlyka még soha sem próbálta a harczot éhes kacsák ellen.

— Mindegy, a ki vitéz magyar huszár, az nem ijed meg senkitől, hanem segít a veszedelemben.

És magasán villogtatva kardját, hatalmas rohammal indult hugocskája támadói ellen. Volt is sikere! A kacsák meg sem várták, hanem eszök nélkül futottak, Károlyka pedig üldözte őket, míg csak az udvar végén nekik való pocsolóba nem menekültek. A kicsike Miczike szépen megköszönte, hogy gonosz ellenségeitől így megszabadult.

Nem adok neki tizenöt esztendő és Károlyka igazi vitéz lesz, a ki akkor is azt fogja vallani: hogy az erősebbnek védeni kell a gyengét!

AZ ALMA PRÓBA.

(Képpel a czimlapon)

Gyönyörű piros alma integetett a kert egyik fájáról. Ebédre csemegének mindennap hoztak be egy kosárával s az volt a gyermekek öröme, ha maguk mehettek almát szedni.

— Almát szedni az én dolgom, szolt Béla.

— Jól van, felelé a mama. Vedd a kosarat és szedd tele. De ne egyél előre, mert elrontanád az étvágyadat.

Megígérte Béla, de nem tartotta meg ígérését. Olyan csábítóan intettek azok a piros almák, hogy nem tudott ellenállani. Beleharapott az egyikbe. Nagyon jó volt. Megette és utána még egy másikat is. Az ebédnél pedig csak úgy immel-ámmal evett, amit a mama jól látott. De nem szolt semmit.

Másnapra Béla kiheverte a kis bajt és újra akart almát hozni. De a mama így szolt:

— Ma Lórika menjen.

Lórika is épen olyan utasítást kapott. A leányka tele szedte a kosárákat és ezalatt derekasan ellenállott a kísértésnek, meg is indult a ház felé. Utközben a sűrű fák közt megállt egy perczre s kezébe vett egy szép almát. (Lásd a képet a czimlapon.)

— Milyen szép! Milyen jó lehet! Hátha egyet mégis megenném? Szeretném tudni, valjon Béla tegnap evett-é? A mama nem kérdezte . . . és itt nem lát senki.

Már-már beleharapott. De aztán visszatette az almát a kosárba.

— Nem, nem teszem. Ha nem kérdi is a mama, de megígértem. Megesalnám jó mamámat.

És bevitte a kosárka almát hiba nélkül. A mama pedig mindjárt látta Lórika nyugodt, ártatlan tekintetéről, hogy a leányka nem vétett a szülei parancs ellen.

— Lórika! Béla! Nézzetek a szemembe! Ki tartotta meg hiven parancso-

mat, ki érdemes rá, hogy ezentul is rábiz-zam az almás kosárákat?

Béla, akárhogy nem akarta, elpirult és lesütötte a szeméit, míg Lórika vidáman nézett a mamára, ki így szolt:

— Mától fogva csak Lórika mehet egyedül a gyümölcsösbe, Béla pedig csak felügyelet mellett.

Nagyon röstelte ezt Béla s meg is fogadta, hogy ezentul óvakodni fog bármily titkon is vétetni a mama parancsa ellen. Mert a hiba kiderül és szégyent hoz az elkövetőjére.

UTÓLAGOS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« XXXI. köt. 6-dik számában közölt rejtvények megfejtését utólag még be- küldték: Dózsa Aranka és Ödön, Tersánszky Szidike, Czobor Ilonka, Páll Béla, Takács Iluska.

Jótekonyság.

A bölcsöde javára: Beck Róza 5 frt. — Manheimer Gizella és Hermina, Jacobovits Blanka és Deutsch Margit 3 frt. (Ez összeg egy jól sikerült színi előadás jövedelme. A be- küldők játszották el »Az elvarázsolt királykis- ossonny« és »A garabonczás nőrendékek« című kis vígjátékokat s a rendezés körül Manheimer Arnold fáradozott.) — A már eddig kimuta- tott 488 frt 22 krral együtt összesen 496 frt 22 kr és 1db 10 frankos arany.

*

Halmi Ferencz árvái javára: Fialy Izidor 1 frt. — Baghy Lujza és Erzsi 1 frt. — Tarnai Béla (magyar beszédbe kevert német szavak büntetéseiül beszedett bírságpénzekből) 5 frt. — Erdélyi Elza 50 kr.

*

Tihanyi Miklós árvái javára: Baghy Lujza és Erzsi 1 frt.

Ezen adakozások ki vannak mutatva a »Nemzet« című napilapban.

Az Ég áldása legyen a kegyes ada- kozókon!

Forgó bácsi.